

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 812

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 8 noiembrie 2002

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.296. — Decizie a directorului general al Direcției Generale a Vămilelor privind avizele de evaluare în vamă elaborate de Comitetul tehnic de evaluare în vamă.....	1-16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
DIRECȚIA GENERALĂ A VĂMILOR

DECIZIE

privind avizele de evaluare în vamă elaborate de Comitetul tehnic de evaluare în vamă

În temeiul prevederilor art. 112 din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 1.114/2001 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Codului vamal al României,

directorul general al Direcției Generale a Vămilelor emite următoarea decizie:

Art. 1. — Avizele de evaluare în vamă elaborate de Comitetul tehnic de evaluare în vamă și aprobate de Consiliul de cooperare vamală, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta decizie, sunt emise în scopul asigurării unei interpretări uniforme pe plan tehnic a Acordului privind aplicarea art. VII GATT 1994 cuprins în anexa la Legea nr. 133/1994 pentru ratificarea Acordului de

la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale de Comerț, a Acordului internațional privind carnea de bovină și a Acordului internațional privind produsele lactate, încheiate la Marrakech la 15 aprilie 1994.

Art. 2. — Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Directorul general al Direcției Generale a Vămilelor,
Dinu Mihail Gheorghe

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 1.1
Conceptul „vânzare“ în cadrul acordului

Comitetul tehnic de evaluare în vamă a formulat următorul aviz:

a) Acordul privind aplicarea articolului VII al Acordului General de Tarife Vamale și Comerț 1994, denumit în continuare *Acord*, nu conține nici o definiție a conceptului „vânzare“. Art. 1 paragraful 1 din Acord stipulează numai că este o operațiune comercială determinată care îndeplinește anumite cerințe și condiții.

b) Totuși, în conformitate cu scopul de bază al Acordului, potrivit căruia valoarea de tranzacție a mărfurilor importate trebuie să fie utilizată pe cât posibil în scopul evaluării în vamă, uniformitatea în interpretare și aplicare poate fi atinsă prin interpretarea în sensul cel mai larg a termenului „vânzare“, în funcție numai de prevederile art. 1 și 8 din Acord citite împreună.

c) Este utilă, de asemenea, stabilirea unei liste de situații care nu vor fi considerate vânzări, ce îndeplinesc cerințele și condițiile art. 1 și 8 din Acord luate împreună. În aceste cazuri valoarea în vamă trebuie determinată pe baza metodelor de evaluare în ordinea de prioritate prevăzută de Acord.

Lista stabilită în conformitate cu acest aviz este anexată. Această listă nu este exhaustivă și va fi completată pe baza experienței acumulate.

Lista situațiilor în care bunurile importate nu sunt considerate obiect al vânzării

I. Livrări cu titlu gratuit

În cazul în care tranzacțiile nu implică plata unui preț, acestea nu pot fi considerate vânzări în conformitate cu Acordul.

Exemplu: cadouri, mostre, obiecte promoționale.

II. Bunuri introduse în țară în regim de consignatie

În conformitate cu acest sistem de comercializare, bunurile sunt livrate prompt în țara de import nu ca un rezultat al vânzării, dar cu intenția de a fi vândute în contul furnizorului la cel mai bun preț care poate fi obținut. La momentul importului nu a avut loc o vânzare.

Exemplu:

Producătorul „P“ din țara de export „E“ livrează agentului său „X“ din țara de import „I“ un lot de 50 de covoare pentru vânzare la licitație. Covoarele sunt vândute în țara de import la un preț total de 500.000 U.M. (unități monetare). Suma transferată de către „X“ producătorului „P“ pentru plata bunurilor importate va fi de 500.000 U.M., diminuată cu costurile suportate de „X“ referitoare la vânzarea bunurilor și remunerarea sa pentru tranzacție.

Importurile în consignatie nu trebuie să fie confundate cu tranzacțiile de tipul împărțirea profitului. În aceste cazuri bunurile sunt importate ca urmare a unei vânzări și

facturări provizorii la un anume preț la care trebuie adăugată partea de profit obținută atunci când bunurile sunt vândute pe piață în țara de import. Tranzacțiile de acest fel trebuie considerate vânzări cu o clauză referitoare la determinarea prețului final; natura tranzacției nu face imposibilă evaluarea conform art. 1 din Acord, dar o atenție deosebită trebuie acordată, desigur, condițiilor stipulate în paragraful 1 lit. c) din același articol.

III. Mărfuri introduse în țară de intermediari, care nu cumpără bunurile și pe care le vând după import

Trebuie făcută o distincție între importurile la care se face referire la acest punct și importurile de bunuri în consignatie, tratate la punctul anterior; ultimul constituie un sistem de comercializare separat și specific. Prezenta categorie acoperă o arie extinsă de situații întâlnite în practicile comerciale, unde bunurile sunt livrate intermediarilor fără a fi obiect al unei vânzări înainte de import și în uzanța internațională nu sunt universal considerate ca importuri în consignatie.

Exemplu:

Importatorul „X“ din țara de import „I“ acționează ca un agent pentru producătorul „F“ din țara de export „E“. Bunurile importate sunt vămuite de „X“ pentru a completa stocurile agenției și vândute ulterior în țara de import în contul și pe riscul lui „F“.

Trebuie reținut că importurile efectuate de agențiile pentru distribuție în baza unui contract de vânzare deja încheiat între furnizor și client — uneori nominal între agent și client — constituie tranzacții care pot fi considerate ca bază pentru evaluare în conformitate cu art. 1 din Acord.

IV. Mărfuri importate de sucursale care nu au personalitate juridică

În cazurile în care o sucursală nu poate fi considerată ca fiind o persoană juridică distinctă în conformitate cu legislația națională, nu poate exista o vânzare, ținându-se cont că o vânzare implică, în mod necesar, o tranzacție între două persoane separate.

V. Bunuri introduse în țară în baza unui contract de închiriere sau de leasing

Prin natura lor tranzacțiile de închiriere sau leasing nu constituie vânzări, chiar dacă contractul include o opțiune de achiziționare a bunurilor.

VI. Bunuri care fac obiectul unui împrumut, dar care rămân în proprietatea furnizorului

Bunurile (cel mai frecvent mașini-utilaje) sunt împrumutate de către proprietar unui client. Acest tip de tranzacție nu implică o vânzare.

Exemplu:

Producătorul „F” din țara „E” împrumută importatorului „X” din țara de import „I” o mașină specializată în fabricarea ambalajelor pentru hârtie acoperită cu plastic.

VII. Bunuri (deșeurii sau resturi) introduse în țară în scopul distrugerii în țara de import, plata pentru aceste servicii fiind făcută de furnizor importatorului

Acest caz se referă la deșeurile sau resturile importate în scopul distrugerii. Deoarece sunt costuri legate de

această distrugere, exportatorul îi plătește importatorului o sumă pentru serviciile sale.

Deoarece importatorul nu plătește bunurile importate ci, dimpotrivă, este plătit pentru a le accepta și a le distruge, nu se poate considera că a avut loc o vânzare în conformitate cu prevederile Acordului.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 2.1**Acceptarea unui preț inferior prețului normal de piață pentru mărfurile identice**

1. Problema supusă atenției Comitetului tehnic de evaluare în vamă a fost dacă un preț mai mic decât prețul normal de piață al mărfurilor identice poate fi acceptat în sensul art. 1 din Acord.

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a analizat această problemă și a concluzionat că simplul fapt că

un preț este mai mic decât prețul normal de piață al mărfurilor identice nu este un motiv suficient care să ducă la respingerea sa în sensul art. 1 din Acord, ținându-se cont, desigur, și de prevederile art. 17 din Acord.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 3.1**Semnificația expresiei „cu condiția ca acestea să fie distincte” din nota relativă la art. 1 din acord: drepturi și taxe în țara de import**

1. Atunci când prețul plătit sau de plătit include o sumă pentru drepturi și taxe în țara de import, trebuie ca aceste drepturi și taxe să fie deduse în cazurile în care nu sunt prezentate separat pe factură și importatorul nu a cerut o deducere în acest sens?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Având în vedere că, prin definiție, este posibil să se stabilească o distincție între drepturile și taxele în țara de import și prețul efectiv plătit sau de plătit, aceste drepturi nu fac parte din valoarea în vamă.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 4.1**Redevențe și drepturi de licență conform art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord**

1. În situația în care o mașină fabricată după un procedeu brevetat este vândută pentru export cu destinația țării de import la un preț care nu include drepturile de licență pe care vânzătorul i-a cerut importatorului să le plătească unui terț care este titularul brevetului, trebuie ca această redevență să fie adăugată prețului plătit sau de plătit, în conformitate cu prevederile art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Redevența trebuie adăugată la prețul efectiv plătit sau de plătit, în concordanță cu prevederile art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord, deoarece plata redevenței efectuată de cumpărător este referitoare la mărfurile ce urmează să fie evaluate și este o condiție a vânzării acestora.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 4.2**Redevențe și drepturi de licență conform art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord**

1. Discurile pe care este înregistrat un concert sunt cumpărate de către un importator de la un producător. În conformitate cu legislația țării de import, atunci când importatorul revinde discurile acesta trebuie să plătească o redevență de 3% din prețul de vânzare către un terț, care este autorul compoziției muzicale și care deține dreptul de reproducere. Nici o parte din redevență nu revine, direct sau indirect, producătorului și nici nu este plătită cu titlu de obligație în conformitate cu contractul de vânzare. Trebuie ca această redevență să fie adăugată prețului plătit sau de plătit?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Redevența nu trebuie adăugată prețului efectiv plătit sau de plătit pentru determinarea valorii în vamă; plata redevenței nu este o condiție a vânzării pentru export a bunurilor importate, dar apare ca o obligație legală a importatorului de a plăti deținătorului dreptul de reproducere atunci când discurile sunt vândute în țara de import.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 4.3

Redevențe și drepturi de licență conform art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord

1. Importatorul „I” achiziționează dreptul de utilizare a unui procedeu brevetat pentru fabricarea anumitor produse și este de acord să plătească deținătorului brevetului „H” o redevență în funcție de numărul de articole produse prin utilizarea procedurii respective. Într-un contract separat „I” proiectează și achiziționează de la producătorul străin „E” un utilaj care este special produs astfel încât să utilizeze procedeul de fabricație respectiv. Această redevență este o

parte a prețului plătit sau de plătit pentru utilajul importat?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Deși plata acestei redevențe este pentru un procedeu încorporat în utilaj, a cărui unică funcțiune este utilizarea acestui procedeu, redevența nu face parte din valoarea în vamă deoarece plata acesteia nu este o condiție a vânzării utilajului pentru export cu destinația țării de import.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 4.4

Redevențe și drepturi de licență conform art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord

1. Un concentrat brevetat este cumpărat de importatorul „I” de la producătorul „M” care este și deținătorul brevetului; concentratul importat este simplu diluat cu apă obișnuită și ambalat pentru consumul final înainte de a fi vândut în țara importatoare. În plus față de prețul mărfurilor, cumpărătorul este ținut să plătească producătorului M, ca o condiție a vânzării, o redevență pentru dreptul de a încorpora sau de a utiliza concentratul brevetat în produsele care se obțin cu scopul de a fi revândute. Quantumul redevenței este calculat în funcție de prețul de vânzare al produsului finit.

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Redevența este o plată care se referă la mărfurile importate pe care cumpărătorul este ținut să o plătească ca o condiție a vânzării acelor mărfuri și în consecință trebuie inclusă în prețul efectiv plătit sau de plătit în conformitate cu art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord. Prezentul aviz se referă la o redevență care este plătită pentru un brevet încorporat în mărfurile importate și nu trebuie aplicat și altor situații.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 4.5

Redevențe și drepturi de licență conform art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord

1. Producătorul străin „M” deține o marcă de fabricație sau de comerț protejată în țara de import. Importatorul „I” produce și vinde sub marca lui „M” 6 tipuri de cosmetice. „I” trebuie să îi plătească lui „M” o redevență care reprezintă 5% din cifra de afaceri anuală corespunzătoare vânzării tuturor cosmeticelor sub marca de fabricație sau de comerț a lui „M”. Toate cosmeticele sunt produse utilizându-se formula lui „M” cu ingrediente obținute în țara de import, cu excepția unuia ale cărui ingrediente esențiale sunt vândute

în mod normal de „M”. Care este tratamentul aplicabil redevenței, ținându-se cont de ingredientele importate?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Redevența este plătită lui „M” indiferent dacă „I” utilizează ingredientele furnizate de „M” sau pe cele ale furnizorilor locali; de aceea, plata redevenței nu este o condiție a vânzării bunurilor și, în scopul evaluării, redevența nu poate fi inclusă în prețul efectiv plătit sau de plătit în conformitate cu art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 4.6

Redevențe și drepturi de licență conform art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord

1. Un importator cumpără separat două tranșe de concentrat de la producătorul extern „M”. „M” este proprietarul unei mărci de fabrică sau de comerț sub care concentratul poate fi eventual vândut după diluare, în cazul în care contractul de vânzare prevede această condiție. Redevența pentru utilizarea mărcii de fabrică sau de comerț este plătită pe o bază unitară. Concentratul importat este simplu diluat cu apă obișnuită și ambalat pentru consumul final înainte de a fi vândut.

este diluat și revândut sub marca de fabrică sau de comerț și redevența pentru utilizarea mărfii trebuie să fie plătită ca o condiție a vânzării pentru import.

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Avându-se în vedere că în primul caz mărfurile sunt revândute fără marcă de fabrică sau de comerț și nu este plătită nici o redevență, aceasta nu trebuie inclusă în valoarea în vamă.

La prima cumpărare, concentratul este diluat și revândut fără marcă de fabrică sau de comerț și fără nici o solicitare de plată a unei redevențe. În al doilea caz concentratul

În al doilea caz redevența cerută de „M” trebuie adăugată la prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile importate.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 4.7

Redevențe și drepturi de licență conform art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord

1. Un contract a fost încheiat între casa de discuri „R” și artistul „A”, ambii stabiliți în țara de export „X”. Conform contractului „A” trebuie să primească o redevență pentru fiecare înregistrare vândută cu amănuntul în schimbul cedării drepturilor de reproducere, comercializare și distribuție pe plan mondial. Ulterior „R” încheie un contract de distribuție și vânzare cu importatorul „I” prin care îi furnizează lui „I” înregistrări care reproduc interpretările artistului „A”, cu scopul revânzării în țara de import. Conform contractului „R” transferă drepturile de comercializare și distribuție lui „I” și în schimb cere de la acesta plata unei redevențe reprezentând 10% din prețul de vânzare cu amănuntul pentru fiecare înregistrare achiziționată și importată în țara de import. „I” îi plătește lui „R” redevența de 10%.

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Plata redevenței constituie o condiție a vânzării deoarece „I” trebuie să plătească această sumă ca o consecință a contractului de distribuție și vânzare încheiat cu „R”. Pentru a-și proteja interesele comerciale „R” nu i-ar fi vândut înregistrările lui „I” dacă „I” nu ar fi acceptat această clauză.

Plata se referă la mărfurile de evaluat deoarece este efectuată pentru obținerea dreptului de comercializare și distribuție a bunurilor importate și suma redevenței va varia în funcție de prețul efectiv de vânzare al unei înregistrări.

Faptul că „R” este obligat în schimb să îi plătească lui „A” o sumă drept redevență pentru vânzările pe plan mondial ale interpretărilor sale nu are nici o relevanță față de contractul încheiat între „R” și „I”. „I” efectuează plata redevenței direct vânzătorului și nu prezintă nici un interes pentru el destinația pe care o au veniturile brute ale lui „R”.

De aceea redevența de 10% trebuie adăugată la prețul efectiv plătit sau de plătit.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 4.8

Redevențe și drepturi de licență conform art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord

1. Importatorul „I” încheie un contract de licență/redevență cu deținătorul licenței „L” stabilit în țara „X”, conform căruia „I” este de acord să îi plătească lui „L” o redevență forfetară pentru fiecare pereche de încălțăminte importată în țara de import și care are marca de fabrică a lui „L”. Titularul licenței „L” pune la dispoziție lucrările de artă și design legate de marcă. Importatorul „I” încheie un alt contract de vânzare cu producătorul „M” din țara „X” pentru cumpărarea încălțăminte produse de „M” sub marca lui „L”, pe baza lucrărilor de artă și design realizate de „L” și furnizate de „I”. Producătorul „M” nu a încheiat un contract de licență cu „L”. Contractul de vânzare dintre „M” și „I” nu prevede plata unei redevențe. Nu există nici o legătură între producător, importator și titularul licenței.

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Importatorul trebuie să plătească o redevență pentru a obține dreptul de utilizare a mărcii de fabrică sau de comerț. Această obligație rezultă dintr-un contract separat care nu are legătură cu vânzarea pentru export a mărfurilor cu destinația țării de import. Mărfurile sunt cumpărate de la un furnizor în baza unui alt contract și plata redevenței nu este o condiție a vânzării acestor mărfuri. De aceea, în acest caz redevența nu se adaugă la prețul efectiv plătit sau de plătit în baza prevederilor art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord.

Trebuie însă să se examineze separat dacă redevența plătită pentru lucrările de artă și design referitoare la marcă se include în valoarea în vamă potrivit prevederilor art. 8 paragraful 1 lit. b) din Acord.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 4.9

Redevențe și drepturi de licență conform art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord

1. Un contract este încheiat între producătorul/titularul mărcii de fabrică sau de comerț a anumitor preparate pentru uz veterinar și o societate importatoare. Conform contractului, producătorul acordă importatorului dreptul exclusiv de a produce, utiliza și vinde „preparatele brevetate” în țara de import. Aceste preparate brevetate care conțin cortizon importat sub o formă potrivită uzului veterinar sunt obținute din cortizon vrac furnizat importatorului de producător sau în numele producătorului. Cortizonul este un agent

standard, nebrevetat, antiinflamator, disponibil la diferiți producători și este unul dintre ingredientii principali ai preparatelor brevetate.

De asemenea, producătorul acordă importatorului o licență care îi conferă dreptul exclusiv de a utiliza marca de fabrică sau de comerț pentru producerea și vânzarea preparatelor brevetate în țara de import.

Potrivit prevederilor din contract referitoare la plată, importatorul trebuie să plătească producătorului o redevență

reprezentând 8% pentru primele 2 milioane U.M. obținute din vânzările nete ale preparatelor brevetate, în orice an calendaristic, la care se adaugă 9% pentru următoarele 2 milioane U.M. obținute din vânzările nete ale preparatelor brevetate, în același an calendaristic. Este, de asemenea, prevăzută o redevență minimă de 100.000 U.M. pe an. În diverse circumstanțe specificate în contract ambele părți pot schimba drepturile exclusive ale importatorului în drepturi nonexclusive. În acest caz redevența minimă va fi redusă cu 25% sau, în unele situații, cu 50%. Redevențele calculate în funcție de volumul vânzărilor pot fi, de asemenea, reduse în anumite condiții.

În final, redevențele calculate în funcție de vânzările de preparate brevetate trebuie plătite într-un termen de 60 de

zile începând de la finele fiecărui trimestru al anului calendaristic.

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul avis:

Redevența este plătită pentru dreptul de fabricare a preparatelor brevetate care conțin produsul importat și, eventual, pentru utilizarea mărcii de fabrică pentru preparatul brevetat. Produsul importat este un agent standard, nebrevetat, antiinflamator. De aceea, utilizarea mărcii de fabrică nu are legătură cu mărfurile de evaluat. Plata redevenței nu este o condiție a vânzării pentru export a mărfurilor importate, ci o condiție a producerii și vânzării preparatelor brevetate în țara de import. În consecință, nu trebuie adăugată această plată la prețul efectiv plătit sau de plătit.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 4.10

Redevențe și drepturi de licență conform art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord

1. Importatorul „I” din țara „P” cumpără articole de îmbrăcăminte de la producătorul „M” din țara „X”. De asemenea, „M” este deținătorul mărcii de fabrică sau de comerț pentru anumite personaje comice din benzile desenate. În conformitate cu prevederile contractului de licență încheiat între „I” și „M”, „M” va produce numai pentru „I” articolele de îmbrăcăminte pe care va aplica personajele din benzile desenate și marca de fabrică sau de comerț înaintea efectuării importului. „I” va revinde articolele de îmbrăcăminte în țara „P”. În schimbul acestui drept „I” este de acord să îi plătească lui „M”, în plus față de prețul articolelor de îmbrăcăminte, un drept de licență calculat ca procent la prețul net de vânzare al articolelor de

îmbrăcăminte pe care sunt aplicate personajele din benzile desenate și marca de fabrică sau de comerț.

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul avis:

Plata dreptului de licență pentru dreptul de a revinde articolele de îmbrăcăminte importate, care conțin un element acoperit de o marcă de fabrică sau de comerț, constituie o condiție a vânzării și se referă la mărfurile importate. Mărfurile importate nu pot fi cumpărate și revândute fără personajele din benzile desenate și fără marca de fabrică sau de comerț. De aceea, această plată trebuie adăugată la prețul efectiv plătit sau de plătit.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 4.11

Redevențe și drepturi de licență conform art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord

1. Producătorul de îmbrăcăminte sport „M” și importatorul „I” sunt amândouă persoane legate cu compania mamă „C” care deține dreptul asupra unei mărci de fabrică sau de comerț și care este aplicată pe îmbrăcăminte. În contractul de vânzare încheiat între „M” și „I” nu este prevăzută nici o condiție pentru plata unei redevențe. Totuși, „I”, în baza unui acord încheiat separat cu „C”, este obligat să îi plătească o redevență lui „C” pentru a obține dreptul de a utiliza marca de fabrică aplicată pe îmbrăcăminte sport pe care „I” o cumpără de la „M”. Reprezintă această redevență o condiție a vânzării și se referă la îmbrăcăminte sport importată?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul avis:

Contractul de vânzare încheiat între „M” și „I” pentru mărfurile care fac obiectul unei mărci de fabrică sau de comerț nu conține condiții specifice cu privire la plata redevenței. Totuși, plata respectivă este o condiție a vânzării deoarece „I” este obligat să plătească redevența companiei mamă ca rezultat al cumpărării mărfurilor. „I” nu are dreptul să utilizeze marca de fabrică sau de comerț fără plata unei redevențe. Faptul că nu există nici un contract scris cu compania mamă nu îl exonerează pe „I” de obligația de a efectua plata cerută de compania mamă. Pentru motivele expuse mai sus plata efectuată pentru dreptul de a utiliza marca de comerț se referă la mărfurile de evaluat și suma de plătit trebuie adăugată la prețul efectiv plătit sau de plătit.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 4.12

Redevențe și drepturi de licență conform art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord

1. Importatorul „I” și vânzătorul „S” încheie un contract de vânzare pentru furnizarea unui laminor. Acest material este destinat a fi încorporat într-o linie tehnologică de producere a barelor din cupru care se află deja în țara de import. În laminor este încorporată o tehnologie care implică un procedeu brevetat, pe care laminorul îl va îndeplini. Importatorul, în plus față de prețul laminorului, trebuie să plătească 15 milioane U.M. ca drept de licență pentru dreptul de a utiliza procedeul brevetat. Vânzătorul „S” va primi plata pentru laminor și pentru dreptul de licență de la importator și apoi va transfera întreaga sumă a dreptului de licență către deținătorul licenței.

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Dreptul de licență corespunde unei tehnologii care este încorporată în laminor și care face posibilă funcționarea procedeului brevetat. Laminorul a fost achiziționat în mod special pentru exploatarea procedeului brevetat. Având în vedere că procedeul pentru care este plătit dreptul de licență de 15 milioane U.M. este legat de mărfurile de evaluat și este o condiție a vânzării, acesta trebuie să fie adăugat la prețul efectiv plătit sau de plătit pentru laminor.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 4.13

Redevențe și drepturi de licență conform art. 8 paragraful 1 lit. c) din Acord

1. Importatorul „I” cumpără genți de sport de la producătorul străin „M”, dar și de la alți furnizori. Între importatorul „I”, producătorul „M” și ceilalți furnizori nu există nici o legătură.

Pe de altă parte, importatorul „I” este legat de compania „C” care deține dreptul asupra unei mărci de fabrică sau de comerț. În conformitate cu contractul încheiat între „I” și „C”, „C” îi transferă lui „I” dreptul de utilizare a mărcii de fabrică sau de comerț în schimbul plății unei redevențe.

Importatorul „I” furnizează producătorului „M” și celorlalți furnizori etichete care poartă marca de fabrică sau de comerț care sunt aplicate la final pe gențile de sport, înaintea importului.

Se referă redevența la mărfurile de evaluat? Plata pe care „I” o efectuează către „C” este considerată a fi o condiție a vânzării între „M” și „I”, între „I” și ceilalți furnizori?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Deși importatorul trebuie să plătească o redevență pentru a obține dreptul de utilizare a mărcii, această obligație rezultă dintr-un contract distinct care nu are legătură cu vânzarea pentru export a mărfurilor cu destinația țării de import. Mărfurile importate sunt cumpărate de la diverși furnizori în baza unor contracte diferite și plata redevenței nu este o condiție a vânzării acestor bunuri. Cumpărătorul nu trebuie să plătească redevența pentru cumpărarea mărfurilor. De aceea, redevența nu trebuie să fie inclusă în prețul efectiv plătit sau de plătit ca o ajustare în conformitate cu articolul 8 paragraful 1 lit. c) din Acord.

Trebuie însă să se examineze separat dacă redevența plătită pentru marca de fabrică sau de comerț înscrisă pe etichetele aplicate mărfurilor se include în valoarea în vamă potrivit prevederilor art. 8 paragraful 1 lit. b) din Acord.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 5.1

Tratamentul aplicat reducerilor de preț în conformitate cu Acordul

1. Atunci când, înaintea evaluării mărfurilor importate, un cumpărător a beneficiat de o reducere de preț acordată de vânzător, această reducere de preț poate fi acceptată pentru determinarea valorii de tranzacție a mărfurilor?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Având în vedere că, potrivit art. 1 din Acord, valoarea de tranzacție este prețul efectiv plătit pentru mărfurile importate, reducerea de preț este acceptată pentru determinarea valorii de tranzacție.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 5.2

Tratamentul reducerilor de preț în conformitate cu Acordul

1. Dacă vânzătorul acordă o reducere de preț cumpărătorului, dar plata mărfurilor nu a fost încă efectuată la momentul evaluării, condițiile stipulate la art. 1 paragraful 1 lit. b) din Acord interzic utilizarea prețului de vânzare ca bază pentru valoarea de tranzacție?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Faptul că o reducere de preț, deși acordată, nu a fost efectiv aplicată deoarece plata mărfurilor nu a fost încă efectuată la momentul evaluării nu înseamnă că prevederile art. 1 paragraful 1 lit. b) din Acord sunt aplicabile. Acest fapt nu interzice deci utilizarea prețului de vânzare pentru stabilirea valorii de tranzacție, în conformitate cu Acordul.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 5.3
Tratamentul reducerilor de preț în conformitate cu Acordul

1. Dacă vânzătorul acordă o reducere de preț cumpărătorului, dar plata nu a fost efectuată la momentul evaluării, care este suma care trebuie acceptată ca bază pentru determinarea valorii de tranzacție conform art. 1 din Acord?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Atunci când o reducere de preț este acordată cumpărătorului, dar plata nu a fost încă efectuată la momentul evaluării, suma pe care importatorul trebuie să o

plătească pentru mărfuri trebuie acceptată ca bază pentru determinarea valorii de tranzacție, în conformitate cu prevederile art. 1 din Acord. Procedurile de determinare a sumei ce trebuie plătită pot varia; de exemplu, o certificare pe factură poate fi acceptată ca dovadă suficientă sau o declarație a importatorului referitoare la suma pe care trebuie să o plătească poate sta la baza unei decizii, sub rezerva verificării și a aplicării eventuale a art. 13 și 17 din Acord.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 6.1
Tratamentul tranzacțiilor de tip barter sau prin compensare, în conformitate cu Acordul

1. Care este tratamentul care trebuie aplicat tranzacțiilor tip barter sau prin compensare, cu referire la art. 1 din Acord?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Barterul internațional se prezintă în forme variate. În forma sa cea mai pură constă în schimbul de mărfuri sau servicii de valori aproximativ egale, fără a se recurge la o unitate de măsură obișnuită (monedă) pentru a exprima tranzacția.

Exemplu:

„X” tone din produsul „A” din țara „E” sunt schimbate cu „Y” unități din produsul „B” din țara „I”.

Făcând abstracție de întrebarea dacă are loc o vânzare în cazurile de barter pur, avându-se în vedere că tranzacția nu este nici exprimată, nici stabilită în termeni monetari și nu există nici o valoare de tranzacție sau date obiective și cuantificabile pentru determinarea acelei valori, valoarea în vamă trebuie stabilită pe baza uneia dintre celelalte metode definite în Acord, luate în ordinea de aplicare prevăzută.

Din motive variate (de exemplu, contabilitate, statistică, taxare etc.) este greu să se renunțe în întregime la bani în relațiile comerciale internaționale și de aceea barterul pur este rar întâlnit în prezent. În zilele noastre barterul implică în mod obișnuit tranzacții mult mai complexe în care valoarea mărfurilor schimbate este determinată (de exemplu, pe baza prețurilor curente de pe piața internațională) și exprimată în termeni monetari.

Exemplu:

Producătorul „F” din țara de import „I” are oportunitatea de a vinde echipamente electrice în țara „E” cu condiția de a cumpăra pentru export o cantitate de mărfuri fabricate în țara „E”, care au o valoare echivalentă celei a mărfurilor importate. După o înțelegere între „F” și „X” (care efectuează comerț cu plăci din lemn) „X” exportă în țara „I” o cantitate de plăci din lemn din țara „E” și „F” exportă

echipamente în țara „E”, echipamentul fiind facturat la 100.000 U.M.

Factura prezentată la importul de plăci din lemn indică, de asemenea, o valoare de 100.000 U.M.; nici o înțelegere din punct de vedere financiar nu a fost stabilită între „X” și vânzătorul din țara „E”, plata pentru bunuri fiind acoperită de exportul de echipamente electrice de către „F”.

Deși multe tranzacții barter exprimate în termeni monetari sunt încheiate fără a se fi efectuat un aranjament financiar, există și situații în care are loc o reglare monetară, de exemplu atunci când un sold trebuie plătit ca urmare a unor operațiuni de compensare, sau în cazurile de barter parțial, atunci când o parte a tranzacției implică efectuarea unei plăți în bani.

Exemplu:

Importatorul „X” din țara „I” importă din țara „E” două mașini al căror preț este stabilit la 50.000 U.M., sub rezerva că numai 20% din sumă face obiectul unui aranjament financiar, restul fiind compensat prin livrarea unei cantități determinate de produse textile.

Factura prezentată la import indică o valoare de 50.000 U.M.; totuși, aranjamentul financiar dintre „X” și vânzătorul din țara „E” acoperă numai 10.000 U.M., restul plății reglându-se prin livrarea produselor textile.

Conform legislației anumitor țări, tranzacțiile de tip barter exprimate în termeni monetari pot fi considerate ca vânzări; totuși, aceste tranzacții vor face obiectul prevederilor art. 1 paragraful 1 lit. b) din Acord.

Tranzacțiile tip barter sau prin compensare nu trebuie confundate cu anumite tranzacții de vânzare în care furnizarea mărfurilor sau prețul lor depinde de factori externi tranzacției în cauză. Aceasta se va aplica în următoarele cazuri:

- (i) Prețul mărfurilor este stabilit în funcție de prețul altor mărfuri pe care cumpărătorul le poate vinde furnizorului său.

Exemplu:

Producătorul „F” din țara de export „E” a încheiat un contract cu importatorul „X” din țara „I” pentru furnizarea unui echipament special proiectat de „F” la un preț unitar de 10.000 U.M., în condițiile în care importatorul „X” îi furnizează releele utilizate la producerea echipamentului la un preț unitar de 150 U.M.

- (ii) Prețul mărfurilor importate depinde de disponibilitatea cumpărătorului de a procura de la același

furnizor alte mărfuri, într-o anumite cantitate sau la un anumite preț.

Exemplu:

Producătorul „F” din țara de export „E” vinde articole de marochinărie cumpărătorului „X” din țara „I” la un preț unitar de 50 U.M., cu condiția ca „X” să cumpere un lot de pantofi la un preț unitar de 30 U.M.

Trebuie să se observe că aceste tranzacții sunt, de asemenea, subiect al condițiilor stipulate la art. 1 paragraful 1 lit. b) din Acord.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 7.1

Acceptarea valorilor-criteriu în conformitate cu art. 1 paragraful 2 lit. b) (i) din Acord

1. Un preț inferior prețului de piață normal pentru mărfurile identice sau similare poate fi utilizat ca valoare-criteriu în sensul art. 1 paragraful 2 lit. b) (i) din Acord?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Atunci când prețul stabilit între persoane nelegate îndeplinește condițiile prevăzute la art. 1 din Acord și, după

orice ajustare efectuată în concordanță cu prevederile art. 8 din Acord, a fost acceptat de către autoritatea vamală ca valoare de tranzacție, această valoare poate fi utilizată ca valoare-criteriu. Aceste precizări nu sunt aplicabile în cazul în care prețul face încă obiectul unor verificări sau când determinarea definitivă a valorii în vamă se amână dintr-un motiv anumite, conform art. 13 din Acord.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 8.1

Tratamentul aplicat, în conformitate cu Acordul, creditelor referitoare la tranzacțiile anterioare

1. Care este, în conformitate cu Acordul, tratamentul aplicat creditelor referitoare la tranzacțiile anterioare, atunci când se evaluează mărfurile cărora li se aplică aceste credite?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Suma creditului reprezintă o sumă deja plătită vânzătorului și, în consecință, sunt aplicabile prevederile din Nota relativă la art. 1 din Acord privind „prețul efectiv plătit sau de plătit”, care stipulează că prețul efectiv plătit sau de plătit este plata totală efectuată sau de efectuat vânzătoru-

lui pentru mărfurile importate. Astfel, creditul reprezintă o parte a prețului plătit și, în scopul evaluării, acesta trebuie inclus în valoarea de tranzacție.

Tratamentul aplicat de autoritatea vamală tranzacțiilor anterioare care au dus la apariția creditului trebuie stabilit separat de valoarea în vamă a mărfurilor ale căror formalități vamale sunt în curs de efectuare.

Decizia dacă trebuie efectuate ajustări asupra valorii în vamă a livrărilor anterioare va fi în funcție de legislația națională.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 9.1

Tratamentul aplicat taxelor antidumping și taxelor compensatorii în aplicarea metodei deductive

1. În cazul în care mărfurile importate, care trebuie evaluate prin metoda deductivă în conformitate cu art. 5 din Acord, au făcut obiectul plății unor taxe antidumping sau compensatorii, trebuie ca aceste taxe să fie deduse din prețul de vânzare în țara de import?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Pentru a determina valoarea în vamă prin aplicarea metodei deductive, taxele antidumping și compensatorii trebuie deduse cu titlu de taxe vamale și alte drepturi de plătit în țara de import, în conformitate cu prevederile art. 5 paragraful 1 lit. a) (iv) din Acord.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 10.1

Tratamentul aplicat documentelor false

1. Acordul obligă autoritățile vamale să țină cont de documentele false?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Mărfurile importate trebuie evaluate în conformitate cu Acordul, pe baza unor elemente de fapt reale. De aceea, orice documentație care conține informații false cu privire la tranzacție este contrară scopurilor Acordului. În această pri-

vință trebuie precizat faptul că art. 17 și paragraful 6 din Anexa III la Acord confirmă dreptul autorității vamale de a verifica realitatea și exactitatea oricărei afirmații, document sau declarație prezentată în scopul evaluării în vamă. În consecință, autoritatea vamală nu trebuie să se bazeze pe documente false. Mai mult, dacă documentația se dovedește a fi falsă ulterior determinării valorii în vamă, invalidarea acestei valori este de resortul legislației naționale.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 11.1

Tratamentul aplicat erorilor comise neintenționat și documentelor incomplete

1. În baza Acordului, care este tratamentul ce trebuie aplicat documentelor incomplete sau care conțin erori comise neintenționat?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Pentru determinarea valorii în vamă conform Acordului, autoritățile vamale nu se pot baza pe documente care sunt incomplete din punctul de vedere al informațiilor relevante sau care conțin erori comise neintenționat, care au ca efect distorsionarea informațiilor relevante.

Sunt situații, totuși, când este necesar să se utilizeze informațiile care figurează într-un document incomplet și trebuie efectuate investigații în vederea obținerii informațiilor sau elementelor care lipsesc dintr-un astfel de document.

În alte situații numai o parte a unui document poate conține erori comise neintenționat și atunci autoritatea vamală se poate baza pe alte elemente ale documentului care nu conțin erori. Se poate proceda la amânarea determinării definitive a valorii în vamă, în concordanță cu art. 13 din Acord, cu condiția ca importatorul sau agentul său să furnizeze informații complete sau să rectifice erorile din document.

Astfel, tratamentul aplicat documentelor incomplete sau care conțin erori comise neintenționat poate fi diferit de la un caz la altul. De aceea, este pe deplin admis și faptul că practicile și deciziile luate de autoritățile vamale sunt diferite în astfel de cazuri.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 12.1

Semnificația expresiei „suplețe rezonabilă“ în aplicarea articolului 7 din Acord

1. În cazul aplicării art. 7 din Acord, pot fi utilizate și alte metode decât cele definite la art. 1—6 din Acord, dacă acestea nu sunt excluse de art. 7 paragraful 2 lit. a)—f) din Acord și sunt conforme cu principiile și dispozițiile generale ale Acordului și ale art. VII GATT 1994?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Paragraful 2 din Nota relativă la art. 7 din Acord prevede că metodele care trebuie utilizate în virtutea art. 7 din Acord sunt cele pe care le definesc art. 1—6 inclusiv din Acord, dar aplicate cu o suplețe rezonabilă.

Totuși, dacă o valoare în vamă nu poate fi determinată prin utilizarea acestor metode, chiar și cu suplețe, în ultimă instanță valoarea în vamă poate fi determinată utilizându-se alte metode rezonabile, cu condiția ca acestea să nu fie excluse de art. 7 paragraful 2 din Acord.

Pentru determinarea valorii în vamă în baza prevederilor art. 7 din Acord, metoda utilizată trebuie să fie în concordanță cu principiile și dispozițiile generale ale Acordului și ale art. VII GATT 1994.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 12.2

Ordinea de prioritate în aplicarea articolului 7 din Acord

1. În cazul aplicării art. 7 din Acord, este necesar să se urmeze ordinea de prioritate în ceea ce privește metodele de evaluare prevăzute la art. 1—6 din Acord?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

În Acord nu este nici o prevedere care să stipuleze expres că ordinea de prioritate a art. 1—6 din acesta trebuie să fie urmată atunci când se aplică art. 7 din Acord.

Totuși, art. 7 din Acord prevede utilizarea unor mijloace rezonabile, compatibile cu principiile și prevederile generale ale Acordului, ceea ce indică faptul că acolo unde este rezonabil posibil ordinea de prioritate trebuie să fie urmată.

În consecință, acolo unde pot fi utilizate mai multe metode de determinare a valorii în vamă, în baza art. 7 din Acord, ordinea de prioritate trebuie să fie menținută.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 12.3

Utilizarea datelor care provin din alte țări, în scopul aplicării articolului 7 din Acord

1. În cazul aplicării art. 7 din Acord, autoritatea vamală poate utiliza informații furnizate de importator, obținute de acesta din alte țări?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

În cazul tranzacțiilor care își au originea în afara țării de import este de așteptat ca o parte din date să provină din alte țări. Totuși, art. 7 din Acord nu face nici o mențiune

cu privire la originea surselor de informații utilizate în aplicarea sa, precizând numai faptul că acestea trebuie să fie disponibile în țara de import. De aceea, originea sursei de informații nu trebuie să fie un obstacol în sine pentru aplicarea art. 7 din Acord, cu condiția ca informația să fie disponibilă în țara de import și autoritatea vamală să poată fi în măsură să se asigure de veridicitatea și exactitatea acestei informații.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 13.1

Interpretarea termenului „asigurare“, în aplicarea articolului 8 paragraful 2 lit. c) din Acord

1. Ce interpretare trebuie dată termenului „asigurare“ din art. 8 paragraful 2 lit. c) din Acord?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Din contextul paragrafului 2 al art. 8 din Acord rezultă că acest paragraf se referă la cheltuielile legate de livrarea

mărfurilor (costul transportului și cheltuielile conexe transportului). De aceea, termenul „asigurare“ utilizat în lit. c) trebuie interpretat ca făcând referire numai la cheltuielile de asigurare a mărfurilor în cursul operațiunilor specificate la art. 8 paragraful 2 lit. a) și b) din Acord.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 14.1

Semnificația expresiei „vândut pentru export cu destinația țării de import“

1. Ce interpretare trebuie dată expresiei „vândut pentru export cu destinația țării de import“ din art. 1 din Acord?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Glosarul de termeni vamali internaționali al Consiliului de cooperare vamală definește termenul import ca fiind „acțiunea de introducere a unei mărfi într-un teritoriu vamal“ și termenul export ca fiind „acțiunea de scoatere a unei mărfi din teritoriul vamal“. În consecință, faptul că mărfurile sunt prezentate pentru evaluare este suficient pentru a stabili că acestea fac obiectul unei operațiuni de import, respectiv de export. Problema care se pune în acest caz este de a identifica tranzacția care corespunde operațiunii respective.

În acest sens, nu este necesar ca vânzarea să aibă loc într-o țară de export determinată. Dacă importatorul poate să demonstreze că vânzarea în cauză a avut loc cu scopul exportului mărfurilor cu destinația țării de import, atunci se pot aplica prevederile art. 1 din Acord. Rezultă astfel că numai tranzacțiile care implică un transfer internațional efectiv de mărfuri pot fi utilizate în evaluarea acestora în conformitate cu metoda valorii de tranzacție.

Exemplele următoare ilustrează principiile enunțate mai sus:

Exemplul 1:

Vanzătorul „S“ din țara de export „X“ încheie un contract de vânzare de material electric cu importatorul „A“ din

țara de import „I“ la un preț unitar de 5,75 U.M. „S“ încheie un contract cu producătorul „M“ care este, de asemenea, din țara „X“, pentru fabricarea mărfurilor. Producătorul „M“, în contul lui „S“, îi livrează mărfurile lui „A“ în țara „I“. Prețul unitar de vânzare stabilit de „M“ către „S“ este de 5 U.M.

În acest caz, tranzacția dintre „S“ și „A“ reprezintă un transfer internațional efectiv de mărfuri și constituie o vânzare pentru export cu destinația țării de import; de aceea, această vânzare poate reprezenta baza evaluării mărfurilor, în conformitate cu art. 1 din Acord.

Exemplul 2:

Cumpărătorul „B“ din țara de import „I“ cumpără mărfuri de la vânzătorul „S“ din aceeași țară „I“. Mărfurile sunt stocate de „S“ în țara „X“. „S“ dispune livrarea și exportul mărfurilor din țara „X“ și acestea sunt importate de „B“ în țara de import „I“.

Nu este necesar ca vânzarea să aibă loc într-o anumită țară de export. Faptul că vânzătorul „S“ este stabilit în țara „X“ sau „I“ ori într-o țară terță nu este un element relevant. Tranzacția dintre cumpărătorul „B“ și vânzătorul „S“ este o vânzare pentru export cu destinația țării de import și poate reprezenta baza pentru evaluarea mărfurilor, în conformitate cu art. 1 din Acord.

Exemplul 3:

Vanzătorul „S“ din țara „X“ vinde mărfuri cumpărătorului „B“ din țara „I“. Mărfurile sunt expediate din țara „X“ în

vrac și ulterior sunt ambalate și aranjate în colete de către vânzătorul „S” într-un port de tranzit situat în țara „T”, înainte de a fi importate în țara „I”.

Principiul aplicat exemplului 2 se va aplica și acestui exemplu. Faptul că țara de export este „X” sau „T” nu este o problemă în acest caz și contractul de vânzare dintre vânzătorul „S” și cumpărătorul „B” constituie o vânzare pentru export cu destinația țării de import și poate reprezenta baza pentru evaluarea mărfurilor, în conformitate cu art. 1 din Acord.

Exemplul 4:

Vânzătorul „S” din țara „X” vinde mărfuri cumpărătorului „A” din țara „I” și expediază mărfurile conform înțelegerii. Atunci când mărfurile se află pe mare cumpărătorul „A” îl informează pe vânzătorul „S” că este în imposibilitatea de a efectua plata și de a prelua mărfurile livrate. Vânzătorul are posibilitatea de a găsi un alt cumpărător „B” care este stabilit, de asemenea, în țara „I” și dispune ca vânzarea și livrarea mărfurilor să se efectueze către cumpărătorul B. Astfel „B” importă mărfurile în țara „I”.

În exemplul de mai sus vânzarea efectuată între vânzătorul „S” și cumpărătorul „B” conduce la importul mărfurilor, fapt care o definește ca fiind o vânzare pentru export. Tranzacția constituie un transfer internațional de mărfuri și poate reprezenta baza pentru evaluarea mărfurilor, în conformitate cu art. 1 din Acord.

Exemplul 5:

Sediul central al unui lanț hotelier multinațional situat în țara „X” cumpără produsele necesare pentru activitățile sale. La începutul fiecărui an hotelurile din țările „I”, „I2” și „I3” transmit ordinele de cumpărare pentru necesarul lor la sediul central. Sediul central adună toate comenzile de la fiecare hotel din lanț și emite ordine de cumpărare către diferiți furnizori din țara „X”. Produsele sunt trimise fie direct de furnizor către fiecare hotel din lanț, fie sunt livrate sediului central și, ulterior, expediate acestor hoteluri. În fiecare caz furnizorii emit facturi către sediul central din țara „X” care emite apoi separat facturi către fiecare hotel din lanț.

În exemplul de mai sus vânzarea care are loc între sediul central și furnizor, ambii situați în țara „X”, nu implică un transfer internațional de mărfuri, deoarece este o vânzare internă în țara de export, avându-se în vedere că sediul central cumpără produsele de la furnizori și apoi le vinde separat fiecărui hotel din lanț pentru export cu destinația importului în țara în care este situat fiecare hotel.

În acest caz tranzacțiile dintre sediul central și fiecare hotel pot constitui vânzări pentru export cu destinația țărilor de import. În condițiile în care legăturile nu au influențat prețul, aceste vânzări reprezintă baza pentru evaluarea mărfurilor, în conformitate cu art. 1 din Acord.

Exemplul 6:

Cumpărătorul „A” din țara „I” cumpără 500 de scaune de la vânzătorul „S” din țara „X” la un preț unitar de 20 U.M. Cumpărătorul „A” dispune vânzătorului „S” să livreze 200 de scaune pentru propria folosință în țara „I” și 300 de scaune într-un antrepozit din țara „X”. Ulterior, cumpărătorul „A” decide să vândă restul de 300 de scaune cumpărătorului „B” din țara „I” pentru un preț unitar de 25 U.M. Apoi, cumpărătorul „A” dispune antrepozitului din țara „X” să livreze mărfurile direct cumpărătorului „B” din țara „I”.

În acest exemplu sunt două cazuri în care mărfurile trebuie evaluate. În primul caz tranzacția între vânzătorul „S” și cumpărătorul „A” la prețul unitar de 20 U.M. poate constitui o vânzare pentru export cu destinația țării de import și poate reprezenta baza pentru evaluarea mărfurilor în conformitate cu art. 1 din Acord. În al doilea caz prețul unitar de vânzare de 20 U.M. pentru bunurile plasate în antrepozit nu este relevant pentru evaluare, avându-se în vedere că mărfurile nu au fost vândute pentru export cu destinația țării „I”. Vânzarea efectuată între cumpărătorul „A” și cumpărătorul „B” la un preț unitar de 25 U.M., care implică un transfer internațional efectiv de mărfuri, constituie o vânzare pentru export cu destinația țării de import și poate reprezenta baza pentru evaluarea mărfurilor, în conformitate cu art. 1 din Acord.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 15.1

Tratamentul aplicabil rabaturilor cantitative

1. Care este tratamentul aplicabil rabaturilor cantitative, în conformitate cu art. 1 din Acord?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Rabaturile cantitative reprezintă reduceri ale prețului mărfurilor, care sunt acordate de vânzător clientului său în funcție de cantitățile cumpărate într-o perioadă determinată.

Acordul de evaluare al O.M.C. nu face nici o referire la o cantitate standard care trebuie luată în considerare

pentru a aprecia dacă prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile importate poate sta la baza determinării valorii în vamă, în conformitate cu art. 1 din Acord.

Rezultă că în scopul evaluării în vamă trebuie luată în considerare cantitatea în funcție de care a fost determinat prețul unitar al mărfurilor de evaluat, atunci când acestea au fost vândute pentru export cu destinația țării de import. Astfel rabaturile cantitative apar numai atunci când un vânzător stabilește prețul pentru mărfurile sale în

concordanță cu o schemă stabilită în funcție de cantitatea mărfurilor vândute. Astfel de rabaturi se împart în două categorii generale:

1. cele stabilite înaintea importului mărfurilor; și
2. cele stabilite ulterior importului mărfurilor.

Aceste considerații sunt ilustrate de exemplele următoare:

Factorii generali

Este un fapt demonstrat că vânzătorul oferă următoarele rabaturi cantitative pentru mărfurile cumpărate într-o perioadă determinată, de exemplu un an calendaristic.

- 1—9 unități — nu se acordă rabat;
- 10—49 unități — 5% rabat;
- peste 50 unități — 8% rabat.

Pe lângă rabaturile menționate mai sus vânzătorul mai acordă ulterior un rabat de 3% la sfârșitul perioadei specificate, calculat retroactiv la cantitatea totală achiziționată în această perioadă.

Exemplul 1:

Prima situație: Importatorul „B” din țara „X” cumpără și importă 27 de unități într-un singur transport. Prețului din factură i se aplică un rabat de 5%.

A doua situație: Importatorul „C” din țara „X” cumpără 27 de unități în cadrul unei singure tranzacții la un preț diminuat cu un rabat de 5%, dar le importă în 3 livrări separate, fiecare conținând 9 unități.

Evaluarea

În ambele situații valoarea în vamă va fi determinată pe baza prețului efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile importate, adică prețurile diminuate cu rabatul de 5% care a contribuit la stabilirea acestor prețuri.

Exemplul 2:

Ulterior cumpărării și importului celor 27 de unități importatorii „B” și „C” au cumpărat și au importat în același an calendaristic alte 42 de unități (adică un total de 69 de unități fiecare). Prețul cerut de vânzător fiecărui importator pentru a doua cumpărare este diminuat cu un rabat de 8%.

Prima situație: prima cumpărare de 27 de unități a importatorului „B” și a doua cumpărare de 42 de unități fac subiectul a două contracte separate care fac parte dintr-un acord general inițial, care prevede acumularea progresivă a rabaturilor acordate de vânzător cumpărătorului.

A doua situație este asemănătoare cu cea prezentată mai sus, cu excepția faptului că cele două cumpărări ale importatorului „C” nu fac subiectul unui contract general inițial. Acumularea progresivă a rabaturilor este totuși oferită de vânzător în conformitate cu condițiile sale generale de vânzare.

Evaluarea

În cele două situații rabatul de 8% aplicat celor 42 de unități este un element de preț al vânzătorului; acesta a contribuit la stabilirea prețului unitar al mărfurilor atunci când acestea sunt vândute pentru export cu destinația țării de import. În consecință, acesta trebuie luat în considerare pentru determinarea valorii în vamă a acestor mărfuri.

Din acest punct de vedere faptul că rabatul cantitativ este acordat de vânzător luându-se în considerare cantitățile cumpărate anterior de către cumpărător nu înseamnă că prevederile art. 1 paragraful 1 lit. b) din Acord sunt aplicabile.

Exemplul 3:

În acest exemplu situația este aceeași ca cea prezentată în exemplul 2, cu excepția faptului că în plus se acordă și rabaturi retroactive. În fiecare caz importatorul cumpără și importă 27 de unități, apoi în 42 de unități în același an calendaristic.

Pentru prima livrare de 27 de unități lui „B” i se facturează un preț care reflectă un rabat de 5% și pentru a doua livrare de 42 de unități prețul facturat reflectă un rabat de 8%, la care se adaugă un rabat suplimentar de 3% pentru prima livrare de 27 de unități.

Evaluarea

Rabatul de 8% acordat pentru cele 42 de unități trebuie acceptat în vederea determinării valorii în vamă a mărfurilor importate. Totuși, rabatul suplimentar de 3% acordat retroactiv nu trebuie acceptat în cazul celui de-al doilea import, deoarece nu a contribuit la stabilirea prețului unitar al celor 42 de unități care fac obiectul evaluării, raportându-se la importul anterior de 27 de unități. Tratatamentul aplicat de autoritatea vamală celor 27 de unități este deja prevăzut în Avizul de evaluare în vamă nr. 8.1 referitor la creditele care se raportează la tranzacțiile anterioare și în Comentariul 4.1 referitor la clauzele de revizuire a prețului.

Exemplul 4:

După ce au fost efectuate toate importurile din perioada specificată, se determină suma totală a importurilor. Pe baza cantității totale care a fost importată în această perioadă importatorul are dreptul la un rabat complementar de 3%.

Evaluarea

Rabatul de 3% acordat retroactiv nu poate fi luat în considerare, motivele avute în vedere fiind prezentate în paragraful 16 de mai sus (evaluarea de la exemplul 3). Și în acest caz trebuie precizat că este prevăzut tratamentul aplicabil în Avizul de evaluare în vamă nr. 8.1 referitor la creditele care se raportează la tranzacțiile anterioare și în Comentariul 4.1. referitor la clauzele de revizuire a prețului.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 16.1

Tratamentul aplicabil în situațiile în care vânzarea sau prețul face subiectul unor condiții sau al unor prestații a căror valoare poate fi determinată pentru ceea ce se referă la mărfurile de evaluat

1. Care este tratamentul aplicabil în situațiile în care vânzarea sau prețul face subiectul unor condiții ori prestații a căror valoare poate fi determinată pentru ceea ce se referă la mărfurile de evaluat?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

În concordanță cu lit. b) a art. 1 paragraful 1 din Acord, valoarea în vamă a mărfurilor importate nu poate fi determinată pe baza prețului de tranzacție dacă vânzarea sau prețul face subiectul unor condiții ori prestații a căror valoare nu poate fi determinată pentru ceea ce se referă la mărfurile de evaluat.

Prevederile lit. b) a art. 1 paragraful 1 din Acord trebuie interpretate în sensul că, dacă valoarea unei condiții sau prestații poate fi determinată pentru ceea ce se referă la mărfurile de evaluat, valoarea în vamă a mărfurilor impor-

tate trebuie să fie valoarea de tranzacție determinată conform acestui articol, sub rezerva respectării celorlalte dispoziții și condiții prevăzute la art. 1 din Acord. Nota relativă la art. 1 și la Anexa III la Acord precizează că prețul efectiv plătit sau de plătit reprezintă plata totală efectuată de către cumpărător pentru sau în beneficiul vânzătorului, că plata poate fi efectuată direct sau indirect și că prețul include toate plățile efectiv efectuate ori de efectuat de către cumpărător vânzătorului sau de către cumpărător unui terț. Astfel, valoarea unei condiții, atunci când este cunoscută și se referă la mărfurile importate, este parte a prețului efectiv plătit sau de plătit.

Fiecare autoritate vamală trebuie să aibă competența de a stabili informațiile pe care le consideră suficiente pentru a determina în mod exact valoarea unei condiții sau prestații.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 17.1

Semnificația și incidența articolului 11 din Acord

1. Expresia „fără penalitate“ care este utilizată în dispozițiile art. 11 din Acord privind dreptul de apel interzice autorității vamale să ceară, anterior introducerii apelului, plata integrală a oricărei penalități prevăzute de legislația în vigoare în cazul unei fraude sau al altor infracțiuni în domeniul evaluării în vamă?

Această problemă a fost supusă atenției Comitetului tehnic de evaluare în vamă deoarece paragraful 3 din Nota relativă la art. 11 din Acord face referire la plata totală, anterior introducerii apelului, a drepturilor vamale estimate, fără a trata cazurile care implică amenzi sau penalități.

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a concluzionat că în paragraful 2 al Notei relative la art. 11 din Acord

este definită în mod explicit expresia „fără penalizări“, prin care se înțelege că „importatorul nu va fi pasibil de o amendă pentru simplul motiv că el va căuta să își exercite dreptul de contestație“.

În plus, acest articol conferă importatorului dreptul de apel împotriva deciziilor autorității vamale referitoare la determinarea valorii în vamă, în conformitate cu dispozițiile Acordului.

În consecință, scopul acestui articol nu este de a se referi la cazurile de fraudă; în acest caz, condițiile de exercitare a dreptului de apel sunt cele prevăzute de legislația națională care poate cuprinde prevederi referitoare la plata anterioară a penalităților, precum și a drepturilor de import.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 18.1

Incidența articolului 13 din Acord

1. Problema supusă atenției Comitetului tehnic de evaluare în vamă a fost dacă, în concordanță cu prevederile art. 13 din Acord, garanția care trebuie furnizată de importator pentru eliberarea mărfurilor din vamă acoperă numai drepturile vamale, lăsând autoritatea vamală fără o asigurare adecvată pentru recuperarea amenzilor și penalităților care ar putea fi datorate pentru mărfuri și de persoane.

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a concluzionat că art. 13 din Acord se aplică numai în acele cazuri în care, în cursul determinării valorii în vamă a mărfurilor importate, devine necesară amânarea determinării definitive a acestei valori în vamă. Un exemplu este cel în care sunt necesare ajustări ale prețului efectiv plătit sau de plătit, în

conformitate cu prevederile art. 8 din Acord, dar la momentul importului nu pot fi prezentate documentele concludente pentru determinarea valorii în vamă. Numeroase cazuri de această natură pot de fapt să apară în cursul determinării valorii în vamă în conformitate cu Acordul. În aceste condiții acest articol prevede că eliberarea mărfurilor este posibilă dacă este constituită o garanție suficientă pentru asigurarea plății ulterioare a drepturilor vamale.

Art. 13 din Acord nu se referă la cazurile de nerespectare a legislației vamale sau de fraudă; în aceste situații se aplică prevederile din legislația națională referitoare la plata amenzilor sau penalităților datorate.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 19.1
Aplicarea articolului 17 și a paragrafului 6 din Anexa III la Acord

1. Problema supusă atenției Comitetului tehnic de evaluare în vamă a fost dacă art. 17 din Acord coroborat cu paragraful 6 din Anexa III la Acord atribuie suficiente prerogative autorității vamale pentru a descoperi și a stabili cazurile de nerespectare a legislației în materie de evaluare, inclusiv fraudele, și dacă obligația de a prezenta dovezi în cursul determinării valorii în vamă este în sarcina importatorului.

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a concluzionat că în examinarea acestei situații trebuie precizat faptul că art. 17 stipulează că Acordul nu restrânge și nici nu contestă drepturile administrației vamale. Paragraful 6 din Anexa III la Acord cuprinde precizări în plus referitoare la

aceste drepturi, referindu-se în special la dreptul administrației naționale de a conta pe cooperarea deplină a importatorilor în cercetările privind realitatea și exactitatea oricărei afirmații, document sau declarație. Această concluzie este reiterată și în Avizul de evaluare în vamă nr. 10.1.

Ar fi incorect să se considere că orice alte drepturi ale autorității vamale care nu sunt menționate în art. 17 sau în paragraful 6 din Anexa III la Acord sunt implicit excluse.

În plus față de cele menționate expres în Acord, drepturile și obligațiile importatorului și ale autorității vamale în determinarea valorii în vamă sunt cele prevăzute de legile și reglementările naționale în vigoare.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 20.1
Conversia monedelor în cazurile în care contractul prevede o rată fixă de schimb

1. S-a pus problema dacă conversia unei monede este necesară în cazurile în care contractul de vânzare a mărfurilor importate prevede o rată fixă de schimb.

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a examinat această problemă și a recomandat că nu este necesară conversia monedei dacă prețul este stabilit în moneda țării de import.

În consecință, prezintă importanță în această problemă moneda în care este stabilit prețul și suma de plătit.

Exemplul 1:

Factura comercială indică o sumă în moneda țării de export (MX). Se specifică faptul că ajustarea se va face, totuși, în moneda țării de import (MY). Suma de plătit este calculată prin convertirea sumei facturate la o rată fixă de schimb. Această rată este: 1 MX (moneda de export) = 2 MY (moneda de import).

Întrebare:

Suma facturată trebuie convertită în moneda țării de import pe baza ratei fixe de schimb prevăzute în contract sau a celei în vigoare (în țara de import) în momentul exportului sau în momentul importului mărfurilor (vezi art. 9 paragraful 2 din Acord)?

Răspuns:

Conversia unei monede, așa cum este prevăzut în art. 9 din Acord, nu este necesară. Contractul de vânzare prevede ca plată o sumă fixă în moneda țării de import. Suma de plătit în moneda țării de import este determinată prin multiplicarea sumei facturate cu doi, adică rata stabilită de cumpărător și vânzător.

Exemplul 2:

Factura comercială indică o sumă în moneda țării de import (MY), dar se specifică faptul că ajustarea se va face în moneda țării de export (MX). Suma de plătit este

calculată prin convertirea sumei facturate la o rată fixă de schimb, care este: 1 MX = 2 MY.

Întrebare:

Suma facturată (în moneda țării de import) va fi acceptată fără o conversie ulterioară?

Răspuns:

Suma facturată nu poate fi acceptată ca fiind valoarea în vamă. Contractul de vânzare prevede plata unei sume fixe, exprimată în moneda țării de export, aceasta fiind moneda care trebuie convertită. Suma contractată care trebuie plătită în moneda MX trebuie mai întâi să fie obținută prin împărțirea sumei facturate la doi. Suma care rezultă trebuie apoi convertită în moneda MY, în concordanță cu art. 9 din Acord, la o rată de schimb publicată de autoritatea competentă din țara de import.

Exemplul 3:

Factura comercială indică o sumă în moneda țării de export (MX), dar se specifică faptul că ajustarea se va face în moneda unei țări terțe (MZ). Suma de plătit este calculată prin convertirea sumei facturate la o rată fixă de schimb de: 1 MX = 6 MZ.

Întrebare:

Ce sumă exprimată în monedă străină (adică MX sau MZ) va fi convertită în moneda țării de import?

Răspuns:

Moneda care va fi convertită este moneda țării terțe. Suma exprimată în această monedă va fi stabilită prin calcularea sumei facturate la rata fixă de schimb din contract (adică, suma facturată înmulțită cu 6 va fi suma efectiv de plătit în moneda țării terțe). Suma care rezultă trebuie apoi convertită în moneda țării de import, în concordanță cu art. 9 din Acord, la o rată publicată de autoritatea competentă din țara de import.

Exemplul 4:

Factura comercială indică o sumă exprimată în moneda țării de import (MY), dar se specifică faptul că ajustarea se va face în moneda unei țerte țări (MZ). Suma de plătit este calculată prin convertirea sumei facturate la o rată fixă de schimb de: 1 MY = 3 MZ.

Întrebare:

Suma facturată (exprimată în moneda țării de import) va fi acceptată fără o convertire ulterioară?

Răspuns:

Suma facturată nu poate fi acceptată fără a fi convertită. Suma facturată trebuie determinată în moneda țării țerte la o rată fixă de schimb (adică, suma facturată înmulțită cu 3 va fi suma de plătit în moneda țării țerte). Suma care rezultă trebuie apoi convertită în moneda țării de import, în concordanță cu art. 9 din Acord, la o rată publicată de autoritatea competentă din țara de import.

AVIZUL DE EVALUARE ÎN VAMĂ Nr. 21.1**Interpretarea expresiei „asociați” din articolul 15 paragraful 4 lit. b) din Acord**

1. Agenții, distribuitorii și concesionarii exclusivi sunt considerați ca fiind „legal recunoscuți ca asociați în afaceri” în sensul art. 15 paragraful 4 lit. b) din Acord?

2. Comitetul tehnic de evaluare în vamă a exprimat următorul aviz:

Situația agenților, distribuitorilor și a concesionarilor exclusivi este prevăzută în art. 15 paragraful 5 din Acord, care stipulează că persoanele care sunt asociate în afaceri, prin faptul că una este agentul, distribuitorul sau concesionarul exclusiv al celeilalte, vor fi considerate a fi legate, în scopul aplicării Acordului, dacă ele corespund unuia dintre criteriile enunțate la paragraful 4 al art. 15 din Acord.

Art. 15 paragraful 4 lit. b) din Acord prevede că în scopurile acestui Acord persoanele sunt considerate legate dacă „ele sunt legal recunoscute ca asociate în afaceri”. Dicționarul Webster definește termenul „asociat” ca „persoana care este asociată cu una sau mai multe persoane în aceeași afacere și care împarte cu acestea profiturile și riscurile; membrul unei societăți de persoane”.

Termenul „societăți de persoane” este definit ca „un grup de două sau mai multe persoane care contribuie cu aporturi financiare sau în natură în vederea exercitării în comun a unei activități comerciale și care împart profiturile și pierderile în anumite proporții.”

În dreptul comercial definițiile simple prezentate mai sus sunt, în general, însoțite de un set complex de prevederi și principii juridice care vizează definirea, interpretarea și codificarea în dreptul civil, comercial, fiscal etc. a legăturilor juridice care implică termenul „asociat”.

O asociație conduce la constituirea unei societăți de persoane numai dacă sunt îndeplinite condițiile legale naționale pentru înființarea acesteia. În consecință, persoanele nu sunt legate în conformitate cu Acordul, numai pentru simplul fapt că o persoană este agentul, distribuitorul sau concesionarul exclusiv al celeilalte.

Agenții, distribuitorii și concesionarii exclusivi pot avea legături strânse de asociere cu furnizorii lor, însă acest fapt nu constituie un motiv pentru aplicarea unui tratament diferit față de cel al oricăror alte persoane nelegate.

În scopul clarificării acestor aspecte, un membru poate decide să facă referire în legislația națională vamală privind evaluarea la propriile reguli de drept intern privind noțiunea de „asociat” sau să integreze acest termen pur și simplu. Nu este de dorit totuși ca un membru să conceapă o definiție diferită a termenului „asociat”, special în scopul interpretării legislației în vigoare în domeniul evaluării în vamă.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
